

Metodológia vyhodnotenia dotazníka

Pri vyhodnocovaní dotazníka o vývoji na trhu úverov sa používa metodológia, ktorá vychádza z metodológií využívaných v ostatných krajinách. Bola však prispôbena na špecifické slovenské podmienky fungovania trhu úverov, dostupnosti štatistických údajov a štruktúre dotazníka. Cieľom je podať obraz o hlavných tendenciách na trhu úverov ako celku. Snahou je vyjadriť názory bánk tak, ako boli uvedené v dotazníku, nie názory NBS.

Odpovede z jednotlivých bánk sú prezentované v agregovanej forme podľa nasledujúcich troch princípov:

Princíp 1. Odpovede bánk sú vážené objemom úverov poskytnutých bankou v danom sektore a daného typu (podľa meny, zmluvnej splatnosti). Takýto spôsob prezentácie záverov umožní pohľad na trh úverov ako celok, čo je cieľom tohto zisťovania. Ak by odpovede nevážili objemom úverov a do úvahy by sa brali iba počty bánk, išlo by skôr o pohľad na báze jednotlivých inštitúcií. Pre vývoj na trhu úverov je však dôležité vedieť, aký podiel na trhu má banka, ktorá urobila konkrétne rozhodnutie týkajúce sa jej úverových a štandardov a teda aká časť trhu s úvermi bude týmto rozhodnutím ovplyvnená.

Presný postup výpočtu váh odpovedí pre jednotlivé trhové segmenty uvádza nasledujúca tabuľka:

Katégoria úverov	Otázka v dotazníku	Zdroj	Štatistické sektory
Podniky spolu	3, 4, 10	V (NBS) 3 – 12	11 (nefin. spoločnosti), 122b (PFPT), 123 (ost. fin. sprostredkovatelia), 124 (fin. pomocné inštitúcie), 125 (poisťovne a penz. fondy), 141 a 142 (živnosti), 15 (neziskové inštitúcie) 2 (nerezidenti – fin. a nefin. spoloč.)
Veľké podniky – úvery v SKK do 1R	2, 9	V (NBS) 33 – 12	
Veľké podniky – úvery v CM do 1R	2, 9	V (NBS) 33 – 12	
Veľké podniky – úvery v SKK nad 1R	2, 9	V (NBS) 33 – 12	
Veľké podniky – úvery v CM nad 1R	2, 9	V (NBS) 33 – 12	
Malé a stredné podniky – úvery v SKK do 1R	2, 9	V (NBS) 33 – 12	
Malé a stredné podniky – úvery v CM do 1R	2, 9	V (NBS) 33 – 12	
Malé a stredné podniky – úvery v SKK nad 1R	2, 9	V (NBS) 33 – 12	
Malé a stredné podniky – úvery v CM nad 1R	2, 9	V (NBS) 33 – 12	
Obyvateľstvo spolu	7, 8, 10	V (NBS) 3 – 12	
Účelové úvery zabezp. nehnuteľnosťou	6, 9	V (NBS) 7 – 12	
Bezúčelové úvery zabezp. nehnuteľnosťou	6,9	V (NBS) 7 – 12	
Ostatné úvery obyvateľstvu	6, 9	V (NBS) 7 – 12	

- do výpočtu váh jednotlivých bánk vstupujú priemerné hodnoty z hrubých hodnôt všetkých úverov príslušnej kategórie za príslušné obdobie
- objem úverov podnikom nebol pri hodnotení otázok č. 2 a 9 rozdelený medzi úvery veľkým podnikom a úvery malým a stredným podnikom, keďže tieto údaje nie sú k dispozícii; členenie úverov podľa meny a zmluvnej splatnosti zostalo zachované
- pri rozdelení úverov obyvateľstvu na úvery na bývanie a ostatné úvery boli zahrnuté iba v úvery v SKK bez úverov s 0% úrokovou mierou; tie však tvoria väčšinu úverov obyvateľstvu
- pokiaľ banka v odpovedi vyznačila, že príslušný druh úverov neposkytuje, bola jej priradená váha 0

Princíp 2. Odpovede bánk sú vyhodnocované pomocou čistého percentuálneho podielu, ktorý je vypočítaný ako rozdiel percentuálnych podielov odpovedí (vážených v zmysle princípu 1) vyjadrujúcich opačné tendencie zmien. Napr. čistý percentuálny podiel bánk, ktoré uviedli zmiernenie úverových štandardov, je vypočítaný ako rozdiel medzi váženým percentuálnym podielom bánk, ktoré uviedli zmiernenie úverových štandardov a váženým percentuálnym podielom bánk, ktoré uviedli sprísnenie úverových štandardov. Do výpočtu nevstupujú banky, ktoré neidentifikovali žiadnu zmenu.

Princíp 3. Pri výpočte čistého percentuálneho podielu podľa princípu 3 neboli rozlišované odpovede typu „podstatné zmiernenie“ a „čiastočné zmiernenie“. Možno totiž predpokladať, že posúdiť smer zmeny (zmiernenie – sprísnenie) je jednoduchšie ako vyjadriť aj jej veľkosť. Ak by sa do úvahy brala aj veľkosť zmeny, mohlo by dochádzať k skresleniu záverov kvôli rôznej stupnici založenej na subjektívnych princípoch, ktorú banky využívajú na hodnotenie. S cieľom podať čo najvernejší obraz preto nebol rozdiel medzi odpoveďami vyjadrujúcimi veľkosť zmeny uvažované. Pokiaľ to však bolo významné, táto informácia je uvedená v slovnom popise k prezentovaným výsledkom.